

AJATTELIJAN KIRKKOKRIISI

Unohdettu asia

On vaikea ajatella, että nykyisessä mediamyllytyksessä joku asia jäisi käsittelyä vaille. Kaikkea pengotaan, kaikkea ruoditaan, viimeinenkin kivi käännetään. Rohkenisin kuitenkin väittää, että suomalaisella hengellisellä kentällä **kirkko-oppi** on jäänyt huomion ulkopuolelle – tai sitten sitä on käsitelty aivan väärin.

Ehkä tässä on tehty se virhe, joka entisaikaan koettiin ainekirjoituksen pahimpana virheenä: **kirjoitettiin asian vierestä**. Monet muut sekundääriset asiat on käsitelty tuplaten, mutta tärkeimmästä on vaiettu!

Ihminen – ainut ajattelija

Luomakunta on moninainen. Se sisältää monenlaista liikkujaa ja piipertäjää. Ateistisella puolella ihminenkin on haluttu ympätä eläinkuntaan. Tämä on kuitenkin pimentyneen järjen päätelmää. Tämän osoittaa pätevästi mm. **professori Tapio Puolimatka** monissa kirjoissaan (mm. Viisauden ja tiedon aarteet Kristuksessa, Aikamedia, 2013).

Vanha (1948) Kristinoppi tuo ihmisen erikoislaatuisuuden esille:

15. IHMINEN ON JUMALAN KUVA

Ihminen on ainut olento maailmassa, joka voi kuulla Jumalan äänen, turvautua häneen, rakastaa ja palvella häntä. Tämä johtuu siitä, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi.

”Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi. 1. Moos.1:27).

Ihmisen sijoittaminen eläinkuntaan on syvästi tarkoitushakuista. Tekemällä ihmisestä eläin halutaan ihminen **vapauttaa vastuusta** Jumalan edessä; vapauttaa Jumalan ja Jumalan sanan ikeestä!

”Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat? Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa vastaan: ”Katkaiskaamme heidän kahleensa, heittäkäämme päältämme heidän köytensä**”. Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä” (Ps.2:1-4).**

”Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta” (Jaak.3:15).

” Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet” (Room.3:15).

Ajattelu ennen

Monien mielestä nykyaika ei enää synnytä ajattelijoita. Todelliset ajattelijat ovat kuolleet sukupuuttoon. He elivät tuhansia vuosia sitten mm. Kreikassa (Sokrates, Aristoteles jne.).

Kirkollisen puolen ajattelijoita olivat ennen kaikkea ”kirkkoisät”. Vielä tänäänkin palataan usein näihin maineikkaisiin ajattelijoihin. Heidän viisaisiin mielelmiin sidotaan mielellään oma sanottavamme.

Ajattelu nyt

Modernin ihmisen mielestä vasta meidän aikamme tuottaa todellisesti viisaita ja ajattelevia ihmisiä. Entisajan ajattelu on ollut perin vaatimatonta; puhutaan mm. pimeästä keskiajasta. Onhan totta, että aikamme tarjoaa ajattelun virikkeitä varsin paljon. Entisaikaan jalot ajattelijat joutuvat kiskomaan virikkeet omasta sisikunnastaan. Nyt meillä on virikkeistä suorastaan ”runsaudenpula”. Tähän liittyy erittäinkin nettiyhteys. Jossakin mielessä voidaan sanoa, että jo 15-vuotias koululainen hakkaa tietomäärällään vanhan ajan viisaat ”mennen ja tullen”.

Rajattua viisautta

Toisaalta aikamme ihminen on ”huippu rationaalinen”, mutta toisaalta on **harmaita alueita**, joihin viisauden ja rationaalisuuden valo ei lainkaan ulotu. Joku näkymätön voima suojelee näitä alueita tehokkaasti. Ne ovat ”tabuja”, jotka pysyvät koskemattomina ja tutkimattomina ilman erikoista kieltoa.

Alkoholin ja huumeiden käyttö on eräs tällainen alue. Yhteiskunnallisesti kyllä tiedetään niiden kiistämättömät haittavaikutukset terveydelle. Samoin tiedetään niiden taloudellinen rasittavuus kansantaloudelle. Varsin hyvin on tiedossa, että lainsäätäjillä on mahdollisuus muuttaa lakeja rationaaliseksi. Paljon viisaita on päättämässä, mutta tyydytään ”järjettömiin päätöksiin”. Toisaalta näiden viisaiden puolustukseksi voitaneen sanoa: ”joukossa tyhmyys tiivistyy!”

Elämisen taito on laji, johon tämän ajan ihminen ei saa riittävää koulutusta ja opastusta. Muuta tietoa yhteiskunta on tulvillaan, mutta ongelmaksi muodostuu, etteivät ihmiset osaa elää.

Tämä sama järjetön menettely pätee myös yksilöjen kohdalla. Huumaavien aineiden epäterveellisyys tiedetään. Samoin kun on kysymys väärästä ruuasta. Edelleen muut terveyttä vahingoittavat elämäntavat saavat hallita aikamme **rationaalista ihmistä**.

Viisaus kirkossa

Korkein viisaus pitäisi löytyä teologisesta tiedekunnasta. Nykyisin pappiskoulutuksessa on pyritty varmistamaan koulutuksen laaja-alaisuus: papit eivät saa olla tyhmyreitä maallisissakaan asioissa. Raamatun ohella täytyy olla paljon muita yleissivistäviä oppikirjoja. Mutta mikä on tulos? Papit voivat olla etevä perheneuvoja ja psykiatreja, mutta sen sijaan osoittavat suurta haparointia omalla alallaan, teologisissa kysymyksissä. He puuhailevat sellaisissa asioissa, jotka eivät heille varsinaisesti kuulu! Minkä arvosanan professori antaa tiedekunnan opetuksesta?

”Nimenomaan myöskin meidän omassa yliopistossamme annetusta raamattutieteen opetuksesta minun on annettava se todistus, että tuskin ainoatakaan uskonnollisesti elävää ja hedelmöittävää ajatusta on sen kautta sieluuni juurtunut” (Antti J Pietilä, Vartija, 1-2 / 1930).

Viisautta herätysliikkeissä

Herätysliikkeiden tehtävä on ollut toimia kirkon **omanatuntona**, oikaista se, missä kirkko on mennyt harhaan. Joissakin asioissa näin on tapahtunutkin, mm. uudestisyntymisen ja henkilökohtaisen uskon korostamisessa. Nämä liikkeet ovat tuoneet raamatullista valoa monelle uskonelämän alueelle.

Kirkko-opissa – yhteisessä suossa

Kirkko-opissa valitettavasti ei valistunut järki ole päässyt kumpaakaan ryhmää valaisemaan. Kirkko pitää tiukasti kiinni kansankirkkoaatteesta, vaikka mitkään raamatulliset näkökohdat eivät sitä puolla.

Herätysliikkeet taas ovat kirkossa kiinni kuin ”terva vanhassa veneessä”, vaikka tälle ei löydy mitään sen enempää raamatullisia kuin järkiperusteitakaan.

Kirkko-opissa nämä molemmat ryhmittymät ovat hylänneet terveen järjen päätelmät, ja tyytyneet ajamaan vanhoissa raiteissa tutkimatta niiden raamatullisuutta tai järjellisyttä. Tätä aluetta molemmat ryhmät kunnioittavat ”pyhänä alueena”, tabuna, jonne ei voi järjen likaisissa saappaissa astua. Se on jäänyt järjen puolelta ”harmaaksi”, tutkimattomaksi alueeksi.

Kirkko on kyvytön ohjaamaan kirkkolaivaa uusille urille. Sieltä ei löydy ainuttakaan tervettä ajatusta ja ajattelijaa. Kenelläkään ei ole rohkeutta ottaa esille Raamatun merikarttaa ja sanoa: **”Reivataanpa laiva tästedes tämän mukaan!”**

Herätysliikkeet ovat halvaantuneet suhteessa kirkkoon; kirkko on syleillyt ne kuoliaiksi. Samalla niistä on sammunut terve järjen valo. Kaikki nämä liikkeet vannovat Lutherin nimiin, mutta eivät menettele kirkon suhteen kuten Luther menetteli. Kun Lutherille kirkastui, ettei Rooman kirkko ollut oikea kirkko, hän oli valmis oitis nostamaan kytkintä. Meidän liikkeemme ovat kritisoineet kirkkoa kiitettävästi, mutta loppupäätöksen tekeminen puuttuu. Kirkko on monen tutkijan suulla todettu antikristilliseksi laitokseksi, josta ovat tyystin kadonneet raamatullisen kirkon tuntomerkit. Mutta mikä on johtopäätös: **Kansankirkko on antikristillinen laitos, se on meidän kotimme, josta emme millään muotoa voi erota!**

Eikö tämä ole jakomielisyyttä (skitsofreniaa)? Eikö tämä ole epäloogisuutta? Eikö tämä ole epäraamatullisuutta? Eikö tämä ole järjettömyyttä? Eikö tämä ole epäluterilaisuutta?

*”Minäkin olen jumaluusopin tohtori enkä ole niin vähäoppinen tai kokematon siinä, kuten teidän huutajanne, jotka eivät ymmärrä omaa jumaluusoppiaan, luulevat, etten muka pystyisi sitä perustelemaan. Voisin minäkin hokea: Kirkko, kirkko, isät, isät, kuten he tekevät, ja luulevat asian olevan sillä selvän. Mutta **minulla ei ole sellaista merkillistä uskoa**, josta Jumala on minua varjeleva, kun hän on minut siitä kerran vapauttanut, - ei ole siis minulla sellaista uskoa, **että voisin kutsua Kristuksen kirkoksi sellaista kirkkoa, joka koristaa itseään Kristuksen kirkon nimellä ja siitä kerskaa ja kuitenkin on jumalattomien kopl ja perkeleen kirkko, kuten hedelmät valtavasti todistavat puun olevan pahan...**” (A. Aijal Uppala, Lutherin vapautuminen paavikirkosta).*

Kirkko kirkossa

Pietismin ”keksintö” oli ecclesiola in ecclesia (kirkko kirkossa). Tässä taas ei ole mitään loogisuutta, ei mitään raamatullisuutta, ei mitään järkeä. Siinä toisaalta heitetään likasanko kansankirkon niskaan, toisaalta tunnustetaan se oikeaksi kirkoksi (oma kirkon rinnalla), toisaalta perustetaan oma kirkko (kansankirkon korvaavaksi kirkoksi), jolle ei kuitenkaan käytännössä myönnetä kirkkostatusta. Mikä sekasotku! Kuinka tästä sotkusta maallikot selviävät, kun siihen ei uskalla oppineetkaan puuttua?!

Herätysliikkeiden puolelta ei ole ollut valmiutta selvittää tätä onnetonta sekasotkua. Sen kanssa on vain retusteltu eteenpäin hämäryydessä ja synkässä pimeydessä. Milloin meiltä löytyy todellisia ”ajattelijoita”, jotka ovat valmiit nostamaan kissan pöydälle? Milloin kirkko rohkenee ilmestyä median eteen kaapistaan tämän huipputärkeän kysymyksen kanssa?

Tämä on yhteiseksi häpeäksi kaikille herätysliikkeillä, joissa sentään on paljon tohtoreita ja ehkä professorejakin.

Aikoinaan sanottiin asepalveluksesta Suomen armeijassa: ”HYVIN MENEE, KUN EI AJATTELE!” Sillä tarkoitettiin, että palveluksesta parhaiden selviää se, joka ei vaivaa aivojaan toimenpiteiden mielekkyydellä. **Näin lienee myös sanottava osallistumisesta Suomen kirkon ja sen herätysliikkeiden toimintaan!**

Väinö Hotti